

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЁНА

ОРГАН ЦК І МЕНГАРКОМУ ЛКСМБ

ЗАМАЦАВАЦЬ ДАСЯГНУТЫ ПЕРАЛОМ

Гэтымі днямі скончыліся маневры РСЧА. Маневры праходзілі ў ўмовах, якія пад кіраваннем камуністычнай партыі мы дасягнулі вялікіх перамог у індустрыялізацыі нашай краіны і пры вялікім эканамічным крывісе і шалёнай падрыхтоўцы інтэрвенцыі супроць СССР у капіталістычных краінах.

Хутка два гады, як сусветны капіталізм зацэпаў моцным ланцюгом крывісе, які ахапіў усе галіны прамысловасці. Толькі адна ваенная прамысловасць, у процівагу астатнім галінам, увесь час паліраецца.

Крывіс вядзіцца нябачаным па сваёй рэкорднай вядлівасці, глыбіні і завязнасці.

Крывіс у прамысловасці спадарожнае нябачаным з'явілася ў сельскай гаспадарцы.

Клубок капіталістычнага крывісеўскай больш і больш забываецца, абстрагуючы як унутраны, так і міжнародныя дугірэчнасці ў капіталістычнай сістэме.

„Да сусветнага прамысловага крывісеўскага спадарожнага аграрнага крывісеўскага дэдуцыя выросты на сабе прамысловага і аграрнага крывісеўскага грашовага крывісеўскага пераходу ў рэцэ краіны ў крывісе валютны („Прада“)“.

Так на працягу вясны і лета 1931 году наступілі масавыя банкрутствы, акапіўшы будыёны аб'яднаўшы і будыёны банкі капіталістычнага сьвету.

Дзесяткі мільянаў беспрацоўных, разбурэнне сям'яў, сціпіліся да галодных і бескватэрных, апу сьнеда фабрыкі і заводы—вось да чаго прывяла капіталістычная сістэма.

Нябачаны па сваёй глыбіні эканамічны крывіс аб'яднаўца ў час паслявавага будыёна сымпалізму ў Савецкім Саюзе.

Поспехі няцігодзі—поспех вядзіёных прамысловых гігантаў і нябачаны рост саўгаснага і колгаснага будыёна, поўная ліквіда-

цыя беспрацоўя, рост матэрыяльнага дабрабыту рабочае класу—гэты крывіс павядаюць перавагу савецкай сістэмы гаспадаркі над сыстэмай капіталістычнай.

Існаванне СССР—бачна на вачох капіталістычнага сьвету. Выхад з крывісе сусветны капіталізм шукае ў воблах і ў першую чаргу супроць СССР.

Ваенная небяспека ўзрастае з кожным днём. Нябачанымі тэмпамі капіталізм за кошт наступу на працоўных узбройваецца для новых крывісных войнаў.

Вядучы цвёрдую палітыку міру, мы павінны быць гатовымі да абароны краіны савецкай, памяткаў дэдуцы тав. Сталіна: „чужой вмялі мы не жадаем, а ў сваёй вмялі ні падзі нікому не аддамо“.

Маневры РСЧА праходзілі пры вядзіёным уладзе чырвонаармейскіх і працоўных нас Савецкай Федэрацыі. Сотні і тысячы ваяў у партыі, камсамол і колгасі, ахот сапаборніцтва і ўдарніцтва, выкапанне і перамацаванне прафіліяны, ачаха хлеба праз чырвоныя абы, вось павязчыкі творчага ўладу і аднаасці камуністычнай партыі чырвонаармейцаў, рабочых, колгаснікаў і працоўнага сям'яства.

Маневры яшчэ раз павязалі, што Чырвоная армія ў любую хвіліну гатова да абароны краіны Савецкай.

Маневры РСЧА і СПА зрабілі значны пералом у ваеннай камсамолу. Гэты пералом мы павінны замацаваць, яшчэ больш умацаваць іх іхтэста над павязаным і морскім флэтам. Камсамольскія ячэйкі павінны зрабіцца распахача падрыхтоўку да аймавай вайсковай вучобы, дабіваючыся, каб кожны камсамолец быў ахоплен вайсковай вучобай. Трэба цвёрда запам'ятаць рашэнне IX з'езда Усё-ЛКСМ: „У радок камсамолу не павінна быць месца тым, хто не дадзёнае неабходнае вайсковай падрыхтоўцы і тым, хто не праводзіць штодня вайсковай работы“.

„БАЛЬШАВІК“ РАПАРТУЕ ЛІЧБАМІ ПЕРАМОЇ

„Комунарцы“, вучэцеся ў „Большавіка“ перамагаць Падрыхтуемца да чацьвертага, апошняга кварталу

У чацьверты, апошні квартал трэцяга году пачігодзі можна прадыктаваць павінна прысці падрыхтавацца для выканання адказных планаў апошняга кварталу.

Сёння мы паводзім вынікі працы за трэці квартал. Адвечасова вядзіёнай перамогай гарбарні „Большавік“, якая павязала большавіцкія аўтары барацьбы, „Комунар“ прыходзіць з значным недавыкананнем прафіліяны трэцяга кварталу.

Задача ў чацьвертым квартале павязчыцца павязчыцца трэцяга і выканання багучыя пляны.

Мобілізуем усе сілы на выкананне і перавыкананне прафіліяны.

3 рапарту ЦК КП(б)Б

ад рабочых, работніц, інжынерна-тэхнічных працаўнікоў і служацых чырвонасцяжнага заводу „Большавік“

Гэраічнымі намаганнямі ўсяго калектыву ўла вікаў заводу, гэтых лепшых барацьбітоў за ажыццяўленне генеральнай ліній ланіскай камуністычнай партыі, мы ідзем ад перамогі да перамогі на фронце будыёна савецкай міру.

26-IX мы дэдуцы нова скончылі выкананне прафіліяны павязчыцкай праграмы (на 32,7 проц. у параўнанні з першым паўгоддзем) трэцяга кварталу трэцяга рашаючага году пачігодзі ў колькасці на 101,15 і ў цэнасці на 105,33 проц.

Замест выканання бюро партколектыву і аўтомам трыну—27-IX мы выканалі праграму 26-IX.

Гэты перамогі не выпадковыя. Гэта—вынікі іштодзёнай мобілізацыі нас на выкананне задач будыёна савецкай міру, гэта вынікі правільнага кіравання партарганізацыі, гэта вынікі высокай сьвязнасці калектыву ўдарніцкага заводу.

На падставе ажыццяўлення бачі ўмоў тав. Сталіна мы дасягнулі поспехаў за ўсіх галінах нашай работы. У галіне зніжэння сабекошту ў трэцім квартале мы далі 12,65 проц. замест павязанага 5,9 проц.

За 3-ці квартал наступіла 135 рабочых прапаноў, якія даюць каля 6.000 руб. эканоміі.

Яксьць прадукцыі ў нас павязчыцца.

Прагуды за трэці квартал складаюць 0,09 проц. супроць 0,17 проц. у першым паўгоддзі.

Сапаборніцтвам у нас ахоплены 92,1 проц. рабочых, замест 86,6 проц. на 1-VI-31 г. на 23х брыгадах правязчыцца змяненна-сустрачынны 10-ці хвіліны выт рчыя нарады. Усе аддзяленні пераведзены на гаспадарчы разрадунак. 12 брыгад вядучых профэсій таксама пераведзены на гаспадарчы разрадунак. Гэты брыгады адгравуюць перадавую ролю на вытворчасці і зьвязваюцца прык адам для ўсіх астатніх брыгад.

У ЧАЦЬВЕРТЫМ ПАКРЫЦЬ ЗАПАЗЫЧА- НАСЦЬ 3-га кварталу, ВЫКАНАЦЬ ПЛАН БАГУЧАГА

На калектыву заводу „Комунар“ на пачатку 4-га кварталу ўскладзеная асабліва сур'ёзная і адказная задача—павязчыць тэмпы працы з тае прычыны, што завод выходзіць з прарывам у выкананні пляну 3-га кварталу.

Прафіліяны на жыццё выкананы на 80,7 проц. Ня следзячы на тое, што „комунараўцы“ скарот сацадзавор з падшэфнай вайскавай каманды, якім абавязаліся выкананне і перавыкананне вераснёўскай ліній, першыя дзёны кады верасня далі толькі 21,2 проц. пляну. Ужо складзены агульна-заводскі плян 4-га кварталу. Плян абгавараны ў жокавай брыгадзе, у кожным дэду і на агульна-заводскім сходзе.

Праграма 4-га кварталу прадугледжвае выраб прадукцыі на 1.368.432 руб.

Пры абгаварванні пляну 4-га кварталу, якое саўпала з маневрамі СПА-тры брыгады механічнага цэху перацілі на гаспадарчы разрадунак. 15 мільянаў рабочых ударнікаў уступілі ў рады ЛКСМБ.

Значная конкретная праца праведзена ў галіне ажыццяўлення ўказанняў тав. Сталіна. Для арганізацыі набору рабочае сілы оклалі дагавор з падшэфнай Каралішчанскім сельсаветам і з падшэфнай вайскавай ротай на падрыхтоўку дэмабілізаваных чырвонаармейцаў для працы на заводзе.

У галіне павязчыцца бытавых умоў рабочых яшчэ зраблена і надзвычай мала. Каштоўнае зьвязуецца праца камсамольскага калектыву заводу, які арганізаваў бытавую камуну з 45 мільянаў рабочых, што вядуца прайшлі на завод.

Організаваны на заводзе рабочы тэхнікум рыхтуе камандны склад вытворчасці і павязчыцца кваліфікацыю рабочых. Тэхнікум ахопіў 350 рабочых заводу. У тэхнікуме арганізавана наіменаваная аўраіска група.

„Брыгада „4. 3.“ Кавалевіч, Сабалеўскі

Рыхтуемца да чацьвертага кварталу

На намітках 4-га кварталу Менскай абутковай фабрыцы павязчыцца прафіліяны на 4500 пар абутку да 5400 пар.

Першым за ажыццяўленне пляну ўладзілі камсамольцы. На агульных зборах паставілі рашэнне камсамольцаў тав. і адчуваецца прарыв у рабоце. Зараз прыняты меры да забеспячэння рабочымі вакройнага цэху, у якім усё яшчэ адчуваецца недахоп рабочых-вакройшчыкаў. Колькасць рабочых павязчыцца да 1500 чал.

Значна дапамагла ў разгортванні работ навокал новага прафіліянаў фабрычнай шматтыражка. Гавета

мобілізавала на абгаваранне прафіліяну рабкораў.

Па ініцыятыве камсамольскай арганізацыі скаротавіцца агульна-фабрычная канферэнцыя рабочай моладзі для разрадоўкі прафіліяну 4-га кварталу.

Іа недахоп, трэба адзначыць на рудны тэмпы пераводу цэху на гаспадарчы разрадунак. Пераведзена ўсяго два цэхі: вакройны і механічны.

Рабочыя фабрыкі ратнілі ўключыцца ў ўсёагульны конкурс на лепшае прадпрыемства па вырабу абутку. Камсамольцы абавязалі сабе мобілізаванымі на гэтую справу.

І. ФРІД

Поліцэйская дубінка кіруе перавыбарамі

Соцыял-фашысцкія банды зьбіваюць камсамольцаў у Намеччыне

Крызавыя выбары ў Гамбургу

ГАМБУРГ. 27. Усю сёньнешнюю ноч напародамі выбараў у Гамбургскі парламент, вуліцы Гамбургу былі перапоўнены дыскусійнымі групамі. Соцыял-дэмакратычныя рабочыя падта ўзбуджаны пераходам соцыял-дэмакратычнага дэпутата рэйхстагу Ётнхэўфа ў кампартыю і ажыццёна абгаварваюць гэтыя пытаньне.

Поліцыя прадуляе павязчыцкую павязчыцкую. Учора ўвечары поліцыя заняла памяшканне ў рэаіне Гармоэкуды зьбіваючы рабочыя. Усіх рабочых, якія там былі, поліцыя арыштавала, а таксама абыскала пасобных праходзіх і арыштоўвала.

На адным з пляцоў Гамбургу 150 членаў соцыял-фашысцкай арганізацыі напалі на групу з 25 камсамольцаў. Ня глядзячы на тое, што камсамольцы былі ў меншасці, яны пачалі абараняцца супроць нападу соцыял-фашыстаў. У выніку сутычкі паранена 4 камсамольцы.

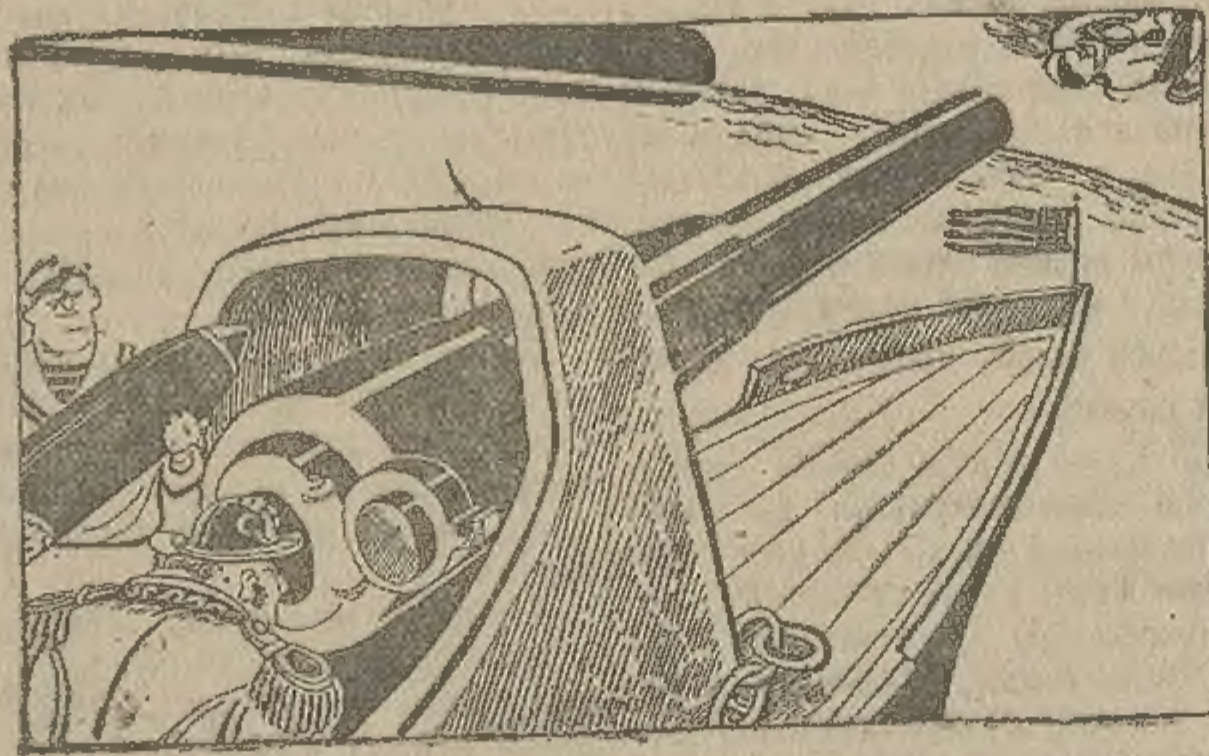
На 17 камсамольцаў, якія накіроўваліся на вядзіёнах з Гармоэка ў Гамбург, напаў шэраг ільціянал-соцыялістычных (фашыстаў) і пачуў зьбіваюць камсамольцаў каламі, гумовымі палкімі і жалезнымі дубінамі. Трое камсамольцаў цяжка паранены.

Акрамя фашысцкай і соцыял-фашысцкай тэроу, рэвалюцыйныя пролетары Гамбургу ў цэрыцэ вайскавыя рэспрэсі з боку ўладаў. Учарайшы нумар органу кампартыі „Гамбургер Фольксцйтунг“ конфікаваны.

Сёння а 8 гадз. ратніцы адбіліся сутычкі між рабочымі і поліцыяй.

НАГЛЯДАЛЬНІКІ З АМЭРЫКІ

Вышэйшыя чыноўнікі амерыканскага ўраду ўказваюць, што ў НАЗШ замераюцца выступіць супроць дэдуцы японцаў у Манчжурі, спасылаючыся на ватынтонскую угоду. (3 газет)

Ліга нацый—толькі дэкарацыя

ШАНХАЙ. 27. Як паведанне агенцтва Рэйтэр, вядзіёныя ўрады ваты болы ў навадзчай сумным абстрой з павода паведанне аб рашэнні Лігі нацый на ўжываць ліжкі далейшых кроваў у сувязі са здарэннямі ў Манчжурі.

Кітаўскі орган на ангельскай мове „Чайна прэс“ у перадавым артыкуле вядуца: „Кожны вітац адчувае, што Ліга нацый уладзе сябе толькі дэкарацыя“.

Некалькі хвілін у бягучых справах..

Колектывы ЛКСМБ Белдзяржбуду, заводаў „Зорка“ і „Кастрычнік“ опартуністычна недаацэньваюць політвучобу

20 верасня, згодна пастанова ЦК ЛКСМБ, павінна была скончыцца ўся падрыхтоўчая работа да новага навучальнага году ў вучэбных і вытворчых калгасах. Да гэтага тэрміну павінна было поўнасьцю закончыцца 100 проц. ўключэньне ў сеткі слухачамі, кіраўнікамі, маторыстамі кіраваньням бюро літаратуры і памяшканьнем.

Аднак, публікуемыя сёньня матэрыялы сьведчаць зусім аб іншым. Калектывы заводаў „Зорка“ і „Кастрычнік“, а таксама камітэт Белдзяржбуду (Менск) опартуністычна ігноруюць політвучобу.

Рэальныя камітэты, павінны прыняць рашучыя захады да тых, хто зрывае політвучобу, і забясьпечыць пачатак вучобы ў бліжэйшыя дні.

На заводзе „Зорка“ ігноруецца політвучоба

Бюро комсамольскага колектыву завода „Зорка“ (Петрыкаўскі раён) ніколі не падрыхтаваўся да зямной політвучобы. Політвучовыя заняткі, вельмі нізкі. Даволі прывесці адзін невялікі факт. На запітаньне, што такое правы ўхі, комсомолец Фельдман адказаў: „Правымі называюцца тымі, бо яны за колгас і будаўніцтва сацыялізму“. На запітаньне, што стану на чале правага ўхілу, адказаў: „Троцкі, Зіноўеў і інш.“

Тавіх політыка-нялісьмённых комсамольцаў, як Фельдман, на заводзе не адзіны.

Калі на сходзе колектыву стаяла

пытаньне аб політвучобе, дык сакратар тав. Асіцкі пават не зрабіў інфармацыі аб значэньні політвучобы, абмежаваныя выдучэньнем трох чалавек для вярбоўкі ў комсамольскую школу.

Апарту колектыву было ларучана складаць канкрэтны плян вучобы політвучобы але гэтага пляну ён ня склаў.

Падрыхтоўка прапагандыстаў не праводзіцца і колектыву стаіць перад пазроўнай адсутнасьцю кадраў для школ. На выканань тав. Асіцкі разьверстка райкому па пасылку двух чалавек на курсы прапагандыстаў.

Зубасты Грышка

Абмежаваліся вылучэньнем кіраўнікоў

Комсамольскі колектыву шкляваду „Бастрычнік“ (Асіпавіцкі раён) не падрыхтаваўся да зямной політвучобы. Кіраўнікі для заняткаў у політгуртках вылучаны, але самі гурты на зьмекнах не арганізаваны. З 8 пачатковых ячэйкі выдзелена не арганізавана гуртка політвучобы. Про

грамы для заняткаў таксама ня складзены.

Партыйны колектыв не аказаў ніякай дапамогі комсамольскаму ў наладжваньні з мовой вучобы.

Асі ав пц РК ЛКСМБ павінен гэтым неадкладна зацікавіцца. Брыгада „43“ С. Бяліка і 3. Вішнёвы

Заняцця неадкладна

Комсамольскі камітэт Белдзяржбуду зусім не падрыхтаваўся да зямной політвучобы. Абсалютная большасьць пачатковых ячэйкі гэтым пытаньнем не занялася. Вядзеньні колькасьці навучэнь (каля 400 чал.) не ахоплены політвучобай і наогуз ня ўключаны ў комсамольскую работу. Нікай практычнай работы яе на вытворчасьці, так і ў ячэйках з імі не праводзіцца.

Прызначаны на 26 верасня сход комсамольскага камітэту па пытаньні зямной політвучобы, а-за гэтага сацыялісты бюро камітэту быў сарваны.

Менскі гарадскі камітэт павінен зараз-жа зацвярдзіць станам політвучобы і замацаваньня павучкаў у комсамольскім камітэце Белдзяржбуду.

Б.

ПАСТАНОВА

Бюро Менгаркому КП(б)Б ад 26-IX-31 г. аб выкананьні пастанова ЦК пра газэтных кадры

Задачы, пастаўленыя перад цэнтральнымі друкам, патрабуюць сыстэматычнага палепшэньня складу яго працаўнікоў за лік лепшых рабкораў-ударнікаў, Менскага гарадзкага арганізацыя КП(б)Б, як адна з перадавых арганізацыяў, павінна прыняць самы актыўны ўдзел у выкананьні пастанова ЦК КП(б)Б ад 23-У-31 г. аб газэтных кадрах.

Выходзячы з гэтага, бюро Менгаркому КП(б)Б пастаўляе:

1. Вылучыць з ліку менскіх рабкораў-ударнікаў 20 чал. на сталую адказную рэдакцыйную работу ў рэдакцыях цэнтральных газэт, з якіх 8 чал. для рэдакцыі „Звязда“.

Прапанаваць Культпрому Гаркому разам з аддэлам кадраў разьверстаць тэрмінова гэты колькасьць паміж буйнымі вытворчымі партколектывамі. Партколектывам правесці вызначаныя кандыдатуры праз рабочыя сходы.

2. Даручыць Культпрому Гаркому і партколектыву рэдакцыі арганізаваць для падрыхтоўкі гэтых вылучэньцаў 6-дзінныя курсы.

3. Прапанаваць партколектыву рэдакцыі цэнтральных газэт прыняць актыўны ўдзел у вызначэньні кандыдатур і іх разьмеркаваньні.

4. Прапанаваць ячэйкам КП(б)Б БАН Усебеларускіх профкурсаў і партколектыву ВСНГБ прасачыць за работай і скарыстоўваньнем ў рэдакцыях прымаваных асьпірантаў, курсантаў і гаспадарнікаў.

5. Парткому Комвузу прасачыць за сваячасовым вызначэньнем студэнтаў на работу ў рэдакцыях у парадку практыкі.

6. Надаючы выдкі абзначэньне рабкору ў рэдакцыях газэт у парадку сацыялістычнага лепшых рабкораў-ударнікаў, а таксама спецыялістаў, гаспадарчых і профсаюзных работнікаў, лічыць работу ў рэдакцыях у парадку сацыялістычнага асноўнай грамадзкай нагрукі. Фракцыя Гарпрофсавету даць паказаньне фабзавкомунам.

7. Культпрому Гаркому КП(б)Б праз тры тыдні далажыць Бюро аб выкананьні гэтай пастанова.

8. Пастанову апублікаваць у друку.

У загоне

Комсамольская вучоба ў Гатчыне кай комсамольскай арганізацыі ў загоне. Комсамольскія ячэйкі гэтым пытаньнем не займаліся. Прапрадукта політініям у раёне ячэйкі праходзіць з вярхоўні перабойні, пры малой колькасьці слухачоў.

75 проц. в-цаў політычна нялісьмённых і малалісьмённых.

Вячэрнія політшколы, пачатковыя школы і гурты на вывучэньні бягучай політыкі ў раёне не арганізаваны. Паст „Ч. 3.“—Генін

Загрузіць ямы зялёным бульбянікам

Комсамольскія ячэйкі павінны ўзяць на сябе ініцыятыву выкасіць увесь бульбянік для сілосу

Плян сілосаваньня на БССР вызначан каля 15 проц. Тэрмін сілосаваньня паставілі прайшоў. Зараз трэба выкарыстаць на сілос аставу і бульбянік.

Па БССР засеяна 560464 га бульбы, якая дае 1700 тысяч тон зялёнай масы—бульбяніку. Комсамольскія ячэйкі саўгасаў, колгасаў і маточна-тварчых ферм павінны па бальшому арганізаваць сілосаваньне бульбяніку. Трэба зараз-жа выкасіць увесь бульбянік і заклацьці ў ямы.

Бульбянік зараз рапаше плян сілосаваньня.

Заданьне выканалі

Ельскі. Комсамольская ячэйка колгасу „Н-Басаў“ Каменскага сельсавету па-большавіцку змагаецца за сілос. Арганізаваны комсамольскія ўдарныя брыгады. Брыгады выкавалі і „запалілі“ сілоснаю масай дзьве ямы на 30 тон.

Работу комсамольцы праводзілі на ас ове сод. спаба р і тва і ўдар-

ніцтва. У брыгады была ўдзельна беспартыйная моладзь і дарослыя колгаснікі.

Дзьве сілосныя ямы на 30 тон сілосу жонкая цалкам забясьпечваюць патрэбу колгаснай жывёлы ў корме.

Царенка і Калацэй

Плян выканалі на 170 проц.

Колгас „Чырвоны сыяг“ (Віцебскага раёну) пры дапамозе комсамольскай ячэйкі перавыканаў плян сілосаваньня на 50 проц. і на 18 дзён раней тэрміну. Комсамольцы і колгаснікі пачалі будаваць звыш пляну адну траншею на 20 тон сілосу. Па сустрэчанаму пляну сілосаваньня выканана на 170 проц. Колгаснікі „Чырвонага сыягу“ выкавалі пасьледні іхняму прыкладу астатнія колгасы Шумінянскага сельсавету.

3. Ваўчок

Узяць раўненьне на перадавых

Глускі. 28-9 (БЕЛТА). Сілосныя культуры ўжо даўно высьпеўлі, а бульбянік пачынае жаўцець. Але Глускі раён з сілосаваньнем не спяшае. Колгасы раёну выканалі плавнае заданьне толькі на 15,9 проц. Будаўніцтва сілосных устаноўкаў выканана ўсяго на 55,4 проц.

Колгасы імя 1-га мая—Аляксандра сельсавету, „Чырвоная зорка“—Баткоўскага сельсавету сілосаваньня сарвалі. Толькі колгасы імя Мала тава, „Комсамольская Праўда“ і „Камуніст“ ўдарнай работай выканалі пляны.

Ударныя брыгады ў барацьбе за сілос

Стара-Барысаўская ферма ЦРП шпаркімі тэмпамі праводзіць сілосаваньне кармоў. На пляну трэба засіласаваць 900 тон, зараз засіласавана 680 тон. Да першага кастрычніка комсамольская ячэйка і кіраў-

ніцтва фермы абавязаліся поўнасьцю выканаць плян.

Жонны дзень працуюць ударныя брыгады.

Комсамольцы фермы апраўдвае назву шфа сілосаваньня. Уж. Бурда

Не марудзіць з закладнаю масою

У Сакаліншчынскім сельсавете (Рагоскага раёну) сілосаваньне пра-

ходзіць самацёкам. Закладку сілосу пачалі толькі 4 з 13 колгасаў.

У колгасе „Чырвоная сакалішчэ“ ня ведаюць, як сілосаваць. Праўдзеньне не паслала на курсы свайго чалавека. Сілосную масу закладаю на працягу 10-ці дзён, мала персцісты, што сілос будзе добры.

Комсамол павінен напярэжыць усё свае сілы, каб на зацягваць закладку масы.

Я. Шапоўскі

Плян будзе выканан

Малочная ферма Дубровенскага гарпа сарвала сілосаваньне. Комсамольская ініцыятыва ўзяла на сябе ініцыятыву ліквідаваць прарывы. На сходзе ячэйка вынесла пастанову, каб кожны комсомолец адпрацаваў выхадны дзень. Арганізавалі дзьве комсамольскія брыгады па сілосаваньню: першая брыгада з 26 асоб 5-га верасня адпрацавала адзін дзень, 15 верасня адпрацавала і другая брыгада.

У выніку ініцыятывы комсамольскай ячэйкі ферма канчае сілосаваньне.

ПЫРАЛЬСОН

Праўдзеньне колгасу сарвала сілосаваньне

Колгас „Новы селянін“ (Стара-Дароскі раён) павінен засіласаваць 150 тон. Аднак, засіласавана толькі 28-30 тон. Паставілі прапала і кароткі.

Комсамольцы ўзялі ініцыятыву выкасаць яму і вылі на працу. Але праўдзеньне колгасу супагло іх аяныўшы, што „няма чаго сілосаваць“.

Райколгасам павінен прыняць рашучыя меры да зрыўнішчых сілосаваньня.

М. ПІ.

Нам. адказн. рэдактара С. АНІСАУ.

Сартоўка саломы перад мочкай

Перад замочкай мачылышчыку неабходна ўсю партыю саломы перагледзець. Калі сартоўка па снапах у полі не праводзілася, дык абавязкова правесці яе перад замочкай. Снапы, неаднолькавыя па даўжыні, таўшчыні і моцеры, неабходна замачваць ці ў асобнае мачыла (калі партыя надбярэцца), ці ў адно мачыла, перагарадзіўшы толькі сорт ад сорту парканам з жэрдак, убітых у дно мачыла.

Сартоўка праводзіцца шпарчэй і прасцей, калі дорабленне вынося вучасткамі, у адзін сноп зьвязваю аднародную салому.

Загрузка ў мачыла

Калі мочка праводзіцца летнія ці раннія-асеньныя, дык загружаць лён у палешаныя і простыя мачылы трэба верхавінкамі наверх. У вярхушцы мачылы мочкі снапы загружаюць камлямі наверх.

У культурных мачылах—врубках—загрузку снапоў праводзіць заўсёды ў лапу. У врубках, у якіх праводзіцца зьмена вады ў час мочкі, ці мочка з слабым прагокам снапы трэба загружаць пачынаючы і роўнамерна па ўсім мачыла.

Пакрышка снапоў у мачыла

Загружаючы ў мачыла снапы трэба добра пакрыць бев прасвету, бо пры няроўнамернай пакрышцы снапы пад дзеяннем сывага будуюць, што няк да адтрыманьня стракатага валакна.

ЯК МАЧЫЦЬ ЛЁН

Пакрышку снапоў у копанцах можна рабіць з іржанай саломы, ці ільнянай путаніны, зверху якое пакласці дошкі і на іх ужо каманьні ў палешаныя і культурныя мачыла снапы пакрываюць саломай ці путанінай, зверху ўкладваюць дошкі, усё гэта замацоўваюць паднапускі врубамі ўпорунамі. Дзяржом ні ў якім выпадку ня можна нагнаць, бо добра размакае і моцна прэсціць мачыла і лён.

Калі ў мачыла замацавацца некалькі ровнароўных партыяў, дык пакрываць саломай і дошкамі трэба жонны сорт асобна, каб жонны сорт па меры яго гатоўнасьці можна было выгрузіць, не чапаючы іншых сартоў.

Канец мочкі ільня

Самым адказным момантам мочкі зьяўляецца правільнае вызначэньне канца. Мочку ня трэба доводзіць да канца, а канцаць яе ў час аддзяленьня тэхнічнага валакна ад драўніны. Калі мочку працягваць далей, дык наступае перамоца, таму што бактэрыі разбураюць снапы, якія злучаюць прастыя валакны міжсобку.

Каб атрымаць валакно добрай якасьці, неабходна ўважліва сачыць за ходам мочкі і правільна ўставаць канец яе. Няправільнае вызначэньне канца мочкі цягне за сабой поўную страту валакна, а часам і поўную страту ільня.

Ільняводы часта губляць свой лён, не зьвяртаючы ўвагі на стан сало-

мы ў мачыла, кіруючыся пры выгрузцы ільня толькі той колькасьцю трышчэ, на працягу якой лён моцна.

Чым цяплей вада, тым хутчэй лён вымакае. Дажыць таксама скараюць мочку, бо ад дажыжоў, як кажуць ільняводамі, „лён перадае“ што тлумачыцца няроўнамерным памешчэньнем вэвасасці мачылынай вадкасці на паверхні і ў глыбіні мачыла, а таксама і частковым зьмываньнем валакна ў снапах, якія ляжаць бліжэй да паверхні. Таму, асабліва ў цёплы час, калі вільная пена спадае і на паверхні мачылынай вадкасці ствараецца плёнка, з гэтага часу неабходна ўважліва сачыць за станам саломы, бяручы сярэбні ільня. Сартоўкі бяруцца з некалькіх месц мачыла, каб скарэй больш правільна сярэдня сярэбна.

На сырой сярэбне аднакі гатоўнасьці ільня наступныя: 1) сьцёб лі сьлізкі і мяккі. 2) пры працягнэ жонні на сьвет сьцёб лі павулінацца, 3) пры надаваньні сьліз да ён ня гнецца, а замаецца з лёгкім трэскам, 4) пры вад ську ў канлі сьцёб лі дэма пальцамі (паквазцельнымі вільямі) і пры працягваньні яго ўверх ільнянае валакно лёгка, без затрымак аддзяляецца ад драўніны да савай макушкі сьцёб лі, 5) калі пераламліць сьцёб лі ў двух мясцох на адлегласьці 10—12 сьм тымітраў і пацягнуць за драўніны тыліндар пальцамі, дык ён лёгка, без затрымак выцягваецца.

Аднэй толькі сырой сярэбнай нельга вызначыць канец мочкі. Неабходна прабу высунуць, вільняць, атрапаць толькі на падставе сухой пробы можна вырашаць пытаньне аб заканчэньні мочкі.

Калі мочка вядзецца не да канца, а з аджэжым на сьлізкі, дык выгружаць лён з мачыла можна з невялікай недамокай, г. зн. калі мачка на я зусім яшчэ добра адыходзіць ад валакна, а з невялікай прытрымлівай. Зьмешаную мочку можна весці з такім разьлікам, каб аджэжка працягвалася ня больш 10—12 дзён. З вількай недамокай можна выгружаць толькі тады, калі ў мачыла з прычыны нізкай тэмпературы мачылынае вадкасці мочка прыпыняецца і пач-наецца правільнае вызначэньне яе канца. Мочку працягваць няма сэнсу, а трэба лён выгрузіць і разаслаць.

Калі-ж мочка вядзецца да канца, выгружаць лён трэба, калі па сухой сярэбне будзе цалкам і лёгка аддзяляцца вастра ад валакна а знадворны выгляд яго будзе зусім таварным.

У выпадку недатрымкі ільня ў мачыла ён страціць у якасьці, бо пры сущыні ў сапках праходзіць толькі адбёжка валакна.

Колгасам, якія будуць вымочваць лён у сабе, неабходна вылучыць сталы кадр мачылышчыкаў, якія а году ў год будуць удасканальвацца бо толькі ўмее паіраць над мочкай масіць мачылышчыкаў атрымаць добракаснае валакно.

Агравом А. К. Перфільова

„К-ст“